

Geloven

Er zijn mensen die geloven dat de landing op de maan met de Apollo 11 in 1969 niet plaatsvond, maar in een studio werd opgenomen. Deze geluiden hoorden we nog niet toen recent de lander Philae van de Europese Rosetta-missie op een komeet landde. Weer werd er geschiedenis geschreven. Er is een afstand van ruim zes miljard kilometer afgelegd om de komeet te bereiken. En dat met technologie van tien jaar geleden. Onvoorstelbaar, alhoewel de film Armageddon al in 1998 een landing op een komeet liet zien, maar dat was dan ook in een film.

Complottheorieën en complotdenkers gaan er vanuit dat sommige gebeurtenissen, zoals de maanlanding, niet echt hebben plaatsgevonden. Dat wil zeggen: niet hebben plaatsgevonden zoals door overheid en media wordt weergegeven. Complotdenkers zijn vooral gespitst op feiten die niet stroken met de officiële lezing. Ongerijmdheden en tegenstrijdigheden bieden volop mogelijkheden tot theorievorming over vermeende geheime samenzweringen. Veel complotdenkers geloven dat de samenzweerder de boel bedriegen, omdat ze de wereld willen beheersen. Hun vermogen om grote groepen mensen te manipuleren met behulp van list en bedrog, wordt zeer hoog ingeschat. Samenzweerder maken bijna nooit opvallende fouten en hun plannen komen steeds uit. Ze hebben toegang tot de machtigste kringen ter wereld en weten deze naar hun hand te zetten. Ze sturen de informatie van officiële instanties en instituties. Ook de massamedia zouden in dienst staan van deze samenzweerder. Ze houden het publiek onwetend en strooien hen zand in de ogen. Overigens zijn hier ook al veel films over gemaakt.

Wat complotdenkers vooral doen, is toevallige omstandigheden en complexe achterliggende factoren buiten beschouwing laten. Er is meestal maar één oorzaak: de samenzweerder hebben het bekokstoofd. Complottheorieën bieden een eenvoudige verklaring voor iets ingewikkelds. De wereld wordt minder verwarrend wanneer de gebeurtenissen deel uitmaken van een vooropgezet plan en schuldigen kunnen worden aangewezen. En dat maakt de ingewikkelde en onvoorspelbare wereld voor hen iets controleerbaarder.

Complottheorieën zijn er in verschillende soorten en maten, de één wellicht geloofwaardig, de ander absurd. Feit is dat ze er zijn en er altijd zijn geweest. Blijkbaar zit het in de aard van de mens om complottheorieën te maken. De laatste jaren is de populariteit van complottheorieën enorm gestegen, waarschijnlijk mede vanwege de eenvoudige en snelle verspreiding via het internet.

Terug naar de landing op de komeet. Tijdens het schrijven van deze column las ik al wel de eerste complottheorieën over de landing op de komeet: (1) het was geen komeet maar een gemaskeerde satelliet, (2) het was een oud buitenaards ruimteschip waarop de Philae landde. Tja, het is maar wat je gelooft.